

RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎN CADRUL PROGRAMULUI DE STAT, etapa 2022

„DEZVOLTAREA POLITICILOR PE PIAȚA MUNCII ÎN VEDEREA SPORIRII OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ”

cifrul: 20.80009.1606.09

Prioritatea Strategică: Provocări societale

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE A MOLDOVEI

COORDONATOR PROIECT:

PROF. UNIV. DR. HAB. ALIC BÎRCĂ

SCOPUL PROIECTULUI

Cercetarea comportamentului pieței muncii din Republica Moldova, inclusiv cererea de forță de muncă exprimată prin aspectele calitative cu referire la necesitățile de competențe generale și profesionale solicitate din perspectiva angajatorilor, precum și analiza cantitativă privind implementarea politicilor pieței muncii prin prisma indicatorilor de performanță.

OBIECTIVELE ETAPEI 2022:

1. Evaluarea aspectelor cantitative ce caracterizează piața muncii din Republica Moldova, prin evidențierea riscurilor din partea angajatorilor în ceea ce privește asigurarea organizațiilor cu resursele umane necesare, în contextul înregistrării unui deficit sporit de forță de muncă.
2. Analiza pe bază de chestionar a consecințelor economice și sociale ale crizei pandemice COVID-19 asupra activității organizațiilor, precum și impactul acestora asupra parcursului profesional al angajaților.
3. Aprecierea elementelor flexicurității muncii din partea angajatorilor autohtoni, ca opțiune strategică de implementare a acestora pe piața muncii din perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cu impact pozitiv asupra sporirii nivelului de ocupare a forței de muncă.
4. Evaluarea aspectelor calitative ce caracterizează piața muncii din Republica Moldova, inclusiv a competențelor generale și profesionale care asigură un nivel mai înalt de ocupare a forței de muncă.
5. Aprecierea factorilor determinanți cu efecte directe și indirecte asupra dezvoltării capitalului uman pe piața muncii din perspectiva implementării sistemului de învățare pe parcursul întregii vieți.
6. Determinarea necesităților viitoare de competențe profesionale în vederea reorientării programelor de formare profesională continuă care să asigure un nivel mai mare de ocupare a forței de muncă.
7. Evaluarea metodologiei pentru implementarea politicilor pe piața muncii și a indicatorilor aferenți care vizează anumite categorii de forță de muncă.
8. Analiza tendințelor demografice și a consecințelor acestora asupra viitorului pieței muncii din Republica Moldova.

REZULTATE PRECONIZATE, ETAPA 2022

1. Elaborarea conținutului chestionarului privind comportamentul angajatorilor pe piața muncii, necesitățile de competențe generale și profesionale, precum și a modului de implementare a politicilor de ocupare pe piața muncii din Republica Moldova.
2. Determinarea eșantionului și a bazei de sondaj în vederea identificării respondenților, precum și culegerea informațiilor prin ancheta sociologică.
3. Aprecierea valorii medii a elementelor flexibilității muncii din perspectiva angajatorilor autohtoni.
4. Determinarea nivelului actual de competențe profesionale pe diferite categorii de forță de muncă, precum și a cererii viitoare de competențe profesionale pe piața muncii din Republica Moldova, urmare a prelucrării datelor din chestionar .
5. Calcularea indicatorilor ce caracterizează modul de implementare a politicilor pe piața muncii din Republica Moldova urmare a analizei Bazei de Date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă.
6. Elaborarea conținutului unui capitol din monografia care urmează a fi publicată la finalizarea proiectului.
7. Organizarea unei manifestări științifice (Masă Rotundă) cu participare internațională în care vor fi analizate aspectele cantitative și calitative ale pieței muncii din perspectiva angajatorilor.
8. Publicarea a 6 articole în reviste științifice specializate, editate în țară și străinătate, indexate în Baze de Date Internaționale.
9. Participarea la 10 Conferințe Științifice Internaționale, organizate în Republica Moldova și peste hotare.

REZULTATELE PRINCIPALE OBȚINUTE ÎN ANUL 2022

1. Procesul de îmbătrânire a populației și migrația forței de muncă, în special a celei tinere, accentuează deficitul forței de muncă în Republica Moldova. Deficitul sporit de forță de muncă face ca rata șomajului să fie destul de mică în Republica Moldova. Există discrepanțe destul de mari în ceea ce privește rata de ocupare în aspect teritorial.
2. Deficitul sporit de forță de muncă face ca tot mai multe organizații autohtone să se confrunte cu acoperirea posturilor vacante, respectiv cu atragerea forței de muncă necesară. Cele mai multe din organizațiile respondente se confruntă cu atragerea muncitorilor calificați (48,9%), apoi urmează cele care au probleme în atragerea muncitorilor necalificați (46,6%). Aproape 1/3 din organizațiile respondente se confruntă cu probleme în atragerea specialiștilor cu studii superioare.
3. Elementele ce caracterizează flexibilizarea muncii, ca prim element al flexicurității muncii, au fost apreciate diferit de angajatorii autohtoni. Or, diversificarea formelor de flexibilizare a muncii are efecte pozitive asupra creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă.

REZULTATELE PRINCIPALE OBȚINUTE ÎN ANUL 2022

VALOAREA MEDIE ȘI ABATEREA STANDARD PENTRU FORMELE DE FLEXIBILIZARE A MUNCII

Formele de flexibilizare a muncii	Valoarea medie	Abaterea standard	Organizații respondente
Angajarea cu contract de muncă pe perioadă determinată	3,40	1,49517	350
Programul parțial de muncă	3,15	1,41317	350
Programul flexibil de muncă	3,30	1,55095	350
Rotația pe posturi a angajaților	2,86	1,43229	350
Împărțirea postului de muncă (ocuparea aceluiași post de muncă de 2 angajați)	2,58	1,42758	350
Munca la distanță, la posturile de muncă unde este posibil	3,41	1,54317	350
Desfășurarea activității doar în weekend	1,91	1,25927	350
Munca ocazională	2,05	1,24973	350
Munca pe platforme digitale	2,77	1,51082	350
Promovarea unei politici active a relațiilor cu angajații	3,92	1,30342	350

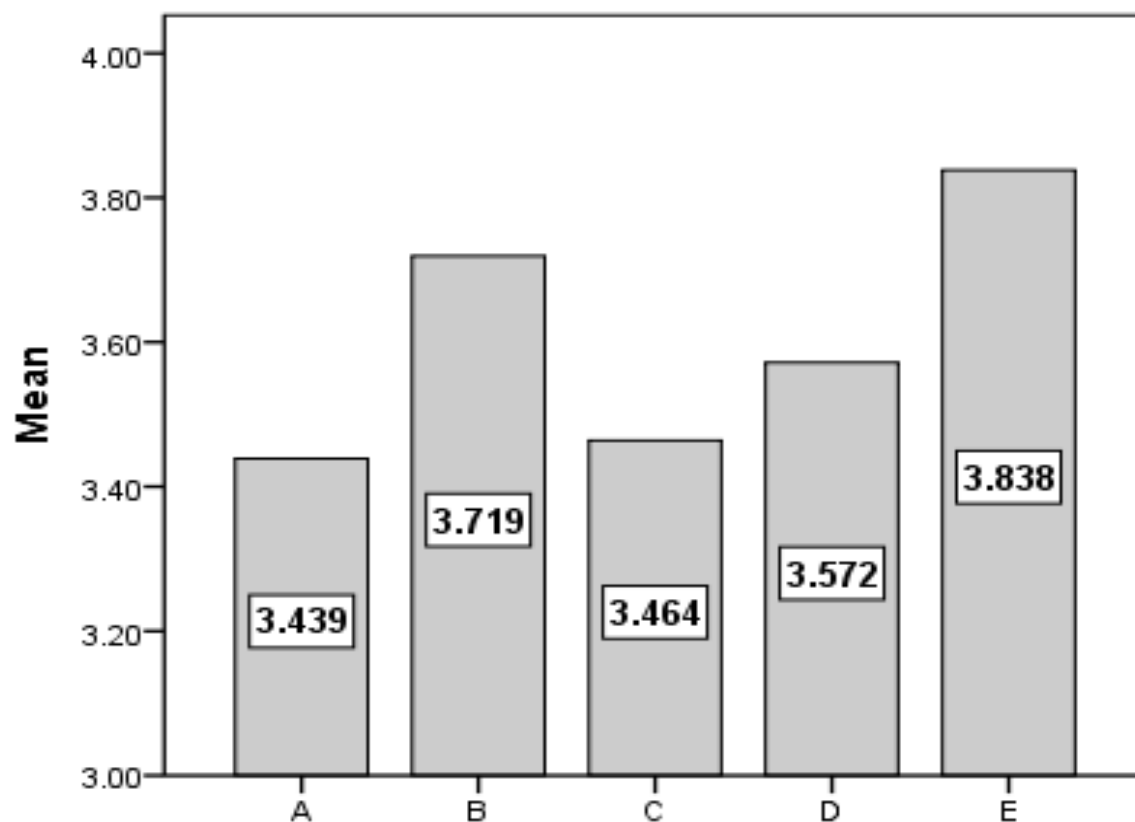
REZULTATELE PRINCIPALE OBȚINUTE ÎN ANUL 2022

4. Calitatea resurselor umane are un rol esențial pe piața muncii care contribuie în mod direct la asigurarea unui nivel înalt de ocupare. Nivelul calității resurselor umane, exprimat prin profesionalismul acestora, depinde de mai mulți actori: instituțiile guvernamentale, instituțiile de învățământ, organizații profesionale, companiile și, nu în ultimul rând, de fiecare persoană în parte.
5. Rezultatele cercetării dovedesc faptul că angajatorii simt un deficit de competențe în domeniul IT și cel lingvistic pentru toate categoriile de angajați. Aceste 2 competențe au fost cel mai slab apreciate de respondenți pentru toate categoriile de angajați (personal auxiliar, muncitori, specialiști și manageri).
6. Piața educațională de formare profesională continuă în Republica Moldova nu este suficient de dezvoltată, (doar o apreciere de 3,46) iar multe organizații au anumite reticente în ceea ce privește calitatea programelor de instruire profesională. Aceasta determină și o apreciere de doar 3,44 din totalul de 5,0 a volumului resurselor financiare alocate pentru instruirea angajaților.
7. În condițiile reducerii populației cu un milion de persoane, în mare parte datorită emigrării populației, forța de muncă s-a redus cu 10%. Îmbătrânirea populației este însoțită inevitabil din perspectiva demografică și de o îmbătrânire a forței de muncă, la care are implicații evoluția speranței de viață care este într-o creștere modestă, comparativ cu statele UE. Reproducerea populației dezavantajează formarea forței de muncă tinere iar migrația reduce participarea în câmpul muncii unde ultimele studii confirmă că încă 15% în special tineri au intenții de strămutare.

NIVELUL MEDIU AL COMPETENȚELOR PE DIFERITE CATEGORII DE FORȚĂ DE MUNCĂ

N. o.	Categorii de competențe	Personal auxiliar	Muncitori	Specialiști	Manageri
1.	Competențe de alfabetizare (citire).	3,65	3,83	4,54	4,63
2.	Competențe aritmetice.	3,38	3,64	4,49	4,58
3.	Competențe de comunicare verbală și scrisă.	3,68	3,81	4,56	4,66
4.	Competențe lingvistice (cunoașterea unei limbi străine).	2,44	2,83	3,98	4,27
5.	Competențe generale în domeniul IT.	2,28	2,47	4,11	4,29
6.	Competențe profesionale în domeniul IT.			3,69	3,98
7.	Competențe specifice postului de muncă.	3,87	4,01	4,53	4,59
8.	Competențe de lucru în echipă.	3,97	4,15	4,48	4,61
9.	Competențe de relaționare.			4,41	4,56
10.	Competențe manageriale.				4,58
11.	Competențe interculturale.			4,2	4,46

FACTORI DETERMINANȚI AI PIETEI EDUCAȚIONALE DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

(A) Volumul resurselor financiare alocate instruirii angajaților

(B) Eficacitatea programelor de instruire frecventate de angajații organizației

(C) Nivelul de dezvoltare al pieței educaționale în domeniul instruirii profesionale continue

(D) Calitatea programelor de instruire profesională continuă oferite de centrele specializate

(E) Nivelul de profesionalism al formatorilor în procesul de instruire

REZULTATE CUANTIFICABILE PENTRU ANUL 2022

1. A fost elaborat un capitol din monografie care reflectă viziunea angajatorilor privind principalele dimensiuni ale pieței muncii și a modului de implementare a politicilor pieței muncii, în urma prelucrării datelor din chestionar.
2. A fost organizată o manifestare științifică (Masă Rotundă) cu genericul *„Politici active pe piața muncii: realități, provocări și perspective pentru Republica Moldova”* (26 octombrie 2022) la care au participat peste 60 de invitați din Republica Moldova, reprezentanți ai mediului academic, reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale aferente domeniului de cercetare, precum și reprezentanți ai patronatului din Republica Moldova..
3. Au fost elaborate și publicate 24 de lucrări, dintre care 8 lucrări în Reviste științifice indexate în Baze de Date Internaționale și 16 lucrări în Volumele unor Conferințe Științifice Internaționale desfășurate atât în țară, cât și în străinătate.
4. Au fost înregistrate 16 participări din partea membrilor echipei de cercetare la Conferințele Științifice Internaționale desfășurate atât în Republica Moldova, cât și în străinătate.

NIVELUL DE FINANȚARE A PROIECTULUI ÎN 2022

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	439,0	0	439,0
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	105,4	0	105,4
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	31,0	0	31,0
Servicii de editare	222910	4,0	0	4,0
Servicii de protocol	222920	3,2	0	3,2
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	9,6	0	9,6
Total		592,2	0,0	592,2

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE

Activitatea de cercetare în cadrul proiectului este realizată în mai multe spații:

1. Departamentul „Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare” (biroul 609),
2. Centrul de Cercetări „Dezvoltarea Durabilă a Resurselor Umane” (biroul 606),
3. departamentul „Teorie și Politici Economice (biroul 804),
4. departamentul „Econometrie și Statistică Economică (biroul 508),
5. Serviciul „Marketing, Parteneriate și Carieră.

Subdiviziunile în cauză sunt echipate cu 8 computere, 8 imprimante și un Xerox. În afară de aceasta, membrii proiectului beneficiază de sălile de lectură și tezaurul bibliografic, în procesul de documentare în cadrul proiectului. În procesul de organizare a manifestărilor științifice în cadrul proiectului, sunt utilizate sălile adecvate, echipate cu tehnica necesară pentru desfășurarea unor astfel de manifestări.

POTENȚIALUL ȘTIINȚIFIC

Bîrcă Alic – conducător proiect, prof. univ., dr. hab., Departamentul Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare;

Vaculovschi Dorin – membru proiect, dr., conf. univ., șef Departament Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare;

Abramihin Cezara - membru proiect, dr., conf. univ., Departamentul Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare;

Sainsus Valeriu - membru proiect, dr., conf. univ., Departamentul Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare;

Verejan Oleg - - membru proiect, dr., conf. univ., Departamentul Econometrie și Statistică Economică;

Barbăneagră Oxana - - membru proiect, dr., conf. univ., Departamentul Teorie și Politici Economice;

Matveiciuc Igor - - membru proiect, doctorand, ASEM;

Șarai Natalia – laborant superior, Departamentul Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare.

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al membrilor proiectului la data raportării

25%

COLABORARE LA NIVEL NAȚIONAL, 2022

1. *Ministerul Muncii și Protecției Sociale.*
2. *Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.*
3. *Ministerul Educației și Cercetării.*
4. *Camera de Comerț și Industrie.*
5. *Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.*
6. *Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova.*
7. *Biroul Național de Statistică.*
8. *Biroul Migrațiune și Azil.*

COLABORĂRI ȘTIINȚIFICE INTERNAȚIONALE, 2022

1. *Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române.*
2. *Fundația Europeană pentru Formare.*
3. *Academia de Studii Economice, București, România.*
4. *Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, România.*
5. *Universitatea de Vest din Timișoara.*
6. *Universitatea „Al. I. Cuza din Iași, România.*
7. *Universitatea Babeș Bolyai, Cluj, România.*

PARTICIPĂRI LA MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE/INTERNAȚIONALE ÎN 2022

Manifestări Științifice naționale (Mese Rotunde) – 12 participări.

2 Mese Rotunde dintre care una în cadrul proiectului.

Manifestări Științifice cu participare internațională – 4 participări.

3 participări la Conferințe organizate la Universitatea de Stat din Moldova, 1 participare – Academia de Administrare Publică

Manifestări Științifice Internaționale organizate în Republica Moldova – 5 participări.

4 participări la Conferința organizată în cadrul ASEM; 1 participare la Conferința organizată de INCE

Manifestări Științifice Internaționale organizate peste hotare – 4 participări

2 participări Universitatea „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu, România; 2 participări INCE „Costin C. Kirițescu”, București, România; 4 participări Conferința ECOTREND

PROMOVAREA PROIECTULUI ȘI A REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN ANUL 2022

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Valeriu Sainsus. Jurnal TV, Populatia-republicii-moldova-imbatraneste-intr-un-ritm-accelerat

Valeriu Sainsus Vocea Basarabiei Puncte de reflecție 18 07 2022

Valeriu Sainsus. TRM. Declinul demografic continuă. <https://trm.md/ro/social/declinul-demografic-continua>

Valeriu Sainsus. Interviu: <https://cesafiu.eu/interviu-forta-de-munca-vom-mai-avea-dar-scumpa-si-neproductiva/?fbclid=IwAR0dYbHr9P8lCqoJoUU55lIYR3-C2keJ3IHl24V71rjsEN5FLEqlo5isBFo>

Dorin Vaculovschi. Previziuni în domeniul social pentru anul 2022 ... - ZDG.md <https://www.zdg.md> › stiri › p...

**MULȚUMESC PENTRU
ATENȚIE!**